

Economie:

Economische crisis

Financiële en economische crisis in Duitsland

De financiële crisis kon niet zonder gevolgen blijven voor de reële economie. Vanaf 2008 was er sprake van een kettingreactie. Bedrijven konden nauwelijks leningen afsluiten om verder te investeren. Ook hypotheekleningen werden steeds terughoudender verstrekt. Dit had directe gevolgen voor de huizenprijzen, maar ook de bouw, de toeleveranciers en de makelaardij.

Het grootste probleem was dat het consumentenvertrouwen afnam. Het gevaar dreigde dat door de financiële crisis banken het spaargeld niet meer konden garanderen. Aangezien ook de pensioenfondsen in de problemen kwamen, maakten consumenten zich zorgen over hun eigen financiële toekomst.

Het gevolg van het afnemend consumentenvertrouwen was dat mensen minder geld uitgaven. Grote aankopen zoals een nieuwe koelkast of een auto werden uitgesteld. Producenten van deze en andere producten merkten dat vrijwel direct in de omzet.

Omdat ook het bedrijfsleven werd meegesleurd in de crisis kwamen in Duitsland en in andere landen duizenden arbeidsplaatsen in gevaar. De stijgende werkloosheid leverde de Duitse overheid een nieuwe financiële tegenvaller op omdat steeds meer mensen een beroep deden op een werkloosheidsuitkering of op *Kurzarbeit* (deeltijd-ww).

Conjunctuurpakketten

Om de gevolgen en vooral de duur van de economische crisis te verzachten en te verkorten, greep de Duitse overheid actief in. Waar SoFFin het bankstelsel moest redden, kwam de Duitse regering voor de reële economie in 2008 en 2009 met twee conjunctuurpakketten.

De conjunctuurpakketten bestonden uit directe kapitaalinjecties in de economie van in totaal 68 miljard euro. Zo stak de Duitse overheid veel geld in infrastructurele projecten om de werkloosheid te bestrijden en aannemers opdrachten te bieden. Ook werden de mogelijkheden voor deeltijdwerk verruimd en werd er flink geïnvesteerd in de aanleg van breedbandnetwerken op het platteland.

Desondanks kromp het Duitse bbp in 2009 met 5.1 procent. Maar de gevolgen voor de arbeidsmarkt bleven beperkt. Na 2010 groeide de economie weer en herstelde de arbeidsmarkt zich.

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/naslagwerk/290/economische-crisis>